

ČESKÁ OPERA V SND

SLOVENSKÉ
NÁRODNÉ
DIVADLO
OPERA

FOYER OPERY
A BALETU
MAREC
2024

Opera Bedřicha Smetanu *Hubička* má špeciálny význam pre Slovensko: v rovnaký deň ako premiéra našej aktuálnej inscenácie – 1. marca sa ňou v roku 1920 otváralo Slovenské národné divadlo.

Česká opera má zásadný podiel na konštituovaní slovenského profesionálneho divadla. České diela a interpreti stáli pri zrode všetkých troch slovenských operných scén. Tri české opery otvárali tri slovenské operné divadlá: Smetanove *Hubička* (Slovenské národné divadlo) a *Predaná nevesta* (Národné divadlo Košice, 1925) a *Eva* Josefa Bohuslava Foerster (Štátna opera Banská Bystrica, 1960).

Po vzniku Československej republiky v roku 1918 vznikla aj potreba konštituovať štandardné kultúrne inštitúcie – okrem už existujúcich v Čechách a na Morave – aj na Slovensku. Za sídlo nového Slovenského národného divadla bola určená budova dovtedajšieho Mestského divadla v Bratislave.

1. marca 1920 sa slávnostným predstavením opery *Hubička* od Bedřicha Smetanu začala činnosť Slovenského národného divadla. Predstavenie pripravila Východočeská divadelná spoločnosť z Pardubic, ktorú viedol Bedřich Jeřábek. Tento súbor sa stal základom Opery Slovenského národného divadla. Nasledujúci operný šéf Oskar Nedbal založil Družstvo SND, pozdvihol interpretačnú úroveň súboru i dramaturgie a inicioval tiež vznik prvých slovenských oper.

České opery patrili od začiatku činnosti Slovenského národného divadla k pilierom repertoáru operného súboru. Svoju pozíciu si udržali aj vedľa silnej „konkurencie“ talianskych, francúzskych a nemeckých oper. Aj v aktuálnom repertoári Opery SND sa nachádzajú štyri české tituly a piaty k nim pribudne v budúcej sezóne 2024/25.

Výstava *ČESKÁ OPERA V SND* predstavuje výber historických fotografií z výrazných inscenácií českej opernej tvorby, ktoré silno zarezovali u divákov i odborníkov. Pripomína tiež výrazné osobnosti slovenskej a českej vokálnej školy, ktoré formovali interpretačné zázemie prvej slovenskej opernej scény.

ČESKÁ OPERA V SND

KONCEPCIA VÝSTAVY Jozef Červenka

PROJEKTOVÁ MANAŽÉRKA Denisa Macho

DIZAJN Katarína Balážiková, Linda Pavelková

PRODUKCIA Zuzana Barysz

FOTOGRAFIE Archív SND

VYSTAVENÉ FOTOGRAFIE

1

Antonín Dvořák

ČERT A KÁČA

1942

Zdenko Ruth-Markov (Lucifer)

Foto STK

2

Bedřich Smetana

DVĚ VDOVY

1964

Anna Kajabová-Peňašková (Karolína),

Margita Česányiová (Anežka)

Foto Jozef Vavro

3

Bohuslav Martinů

ŘECKÉ PAŠIJE

1969

Gustáv Papp (Manolios)

Foto Jozef Vavro

4

Bedřich Smetana

TAJEMSTVÍ

1944

František Zvarík (Murársky majster)

Foto Anton Illenberger

5

Bedřich Smetana

HUBIČKA

1941

Marka Medvecká (Vendulka)

Foto STK

6

Josef Bohuslav Foerster

EVA

1941

Ludvika Svobodová (Eva),

Štefan Hoza (Mánek)

Foto STK

7

Bedřich Smetana

PRODANÁ NEVĚSTA

1958

František Šubert (Jeník),

Ferdinand Krčmář (Kecal)

Foto Gejza Podhorský

8

Antonín Dvořák

RUSALKA

1941

Zdenko Ruth-Markov (Vodník),

Helena Bartošová (Rusalka),

Mária Peršlová (Ježibaba)

Foto STK

9

Leoš Janáček

PŘÍHODY LIŠKY BYSTROUŠKY

1958

Anna Martvoňová (Bystrouška),

Mária Kišoňová-Hubová (Lišiak)

Foto Gejza Podhorský

10

Antonín Dvořák

JAKOBÍN

1951

Foto Gejza Podhorský

11

Leoš Janáček

KÁŤA KABANOVÁ

1949

Helena Bartošová (Káťa),

Zita Frešová-Hudcová (Varvara)

Foto Gejza Podhorský

12

Bedřich Smetana

LIBUŠE

1961

Margita Česányiová (Libuša)

Foto Gejza Podhorský

13

Leoš Janáček

JEJÍ PASTORKYŇA

1932

Foto archív SND

14

Leoš Janáček

VĚC MAKROPULOS

1973

Elena Kittnarová (Emilia Marty)

Foto Jozef Vavro

15

Bohuslav Martinů

ŽENITBA

1963

Štefan Gabriš (Aňučkin),

Karol Sekera (Ževakin),

Janko Blaho (Kočkarev),

Juraj Martvoň (Podkolesin),

Stanislav Beňačka (Ivan)

Foto Jozef Vavro

16

Bedřich Smetana

ČERTOVA STĚNA

1949

Janko Blaho (Jarko),

Marka Medvecká (Katuška),

Helena Bartošová (Hedvika),

Marta Meierová (Záviš),

František Hájek (Michálek)

Foto Gejza Podhorský

17

Karel Kovařovic

PSOHLAVCI

1953

Štefan Hoza (Kozina)

Foto Gejza Podhorský

Zriaďovateľ SND

Generálny partner

Generálny mediálny partner

Hrdý partner Operného štúdia SND

Mediálny partner premiér

Partneri

Oficiálna minerálna voda pre SND

Hlavní mediální partneři

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky / Na titulke Bedřich Smetana
HUBIČKA (1941) / Marka Medvecká (Vendulka) / foto STK